

Bilag I.

Udvalget har søgt Oplysninger om, hvad der her i Landet er foretaget fra Kommunernes Side for at skaffe Boliger for ubemidlede, og har i saa Henseende under 7. Januar fra Finansministeriet faaet Meddelelse om, at „Hobro Kommune har søgt Statslaan til Opførelse af Arbejderboliger, hvilket Laan er tilstaaet bemeldte Kommune med 25,000 Kr. i Henhold til Lov Nr. 2 af 26. Februar 1898, hvorhos Esbjerg Kommune i samme Øjemed har søgt Laan paa ca. 160,000 Kr., hvilket Laan man imidlertid mente ikke at burde bevilge.“

Endvidere har Udvalget ved Henvendelse til Rigsdagens Bureau (Afdelingen for fremmed Lovgivning) erholdt følgende Fremstilling af Lovgivningen om Boligspørgsmaalet i andre Lande:

England.

Englands Lovgivning om Arbejderboliger begynder saa langt tilbage som 1851 og er gennem Aarene stadig blevet fortsat og udvidet. Den før 1890 liggende Lovgivning blev imidlertid i nævnte Aar ændret og kodificeret ved en Lov af 18. August (Housing of the Working Classes Act), der endnu er gældende, om den end ved en Række senere Love er undergaaet adskillige Forandringer (ved Love af 8. August 1900, 14. August 1903 og 3. December 1909 (Housing, Town Planning etc. Act), hvoraf navnlig den sidste indeholder betydningsfulde Bestemmelser).

De to første Kapitler af Loven af 1890 indeholder udelukkende Forholdsregler, sigtende til Forbedring af usunde Bydele og Boliger; det kan for øvrigt her bemærkes, at det paabydes Kommunerne, naar der planlægges en større Nedrivning af Boliger i et Distrikt, samtidig at sørge for Husrum i Distriktet eller dets umiddelbare Nærhed for mindst lige saa mange Beboere, som Nedrivningen berører.

Lovens tredie Kapitel — med de Ændringer, det er undergaaet ved de foran nævnte senere Love — indeholder Regler om Kommunernes Ret til at bygge Arbejderboliger. Deres Myndighed i saa Henseende er meget udstrakt; de kan bygge, naar og hvor de finder det paakrævet — Bykommunerne endog udenfor deres eget Omraade —; de kan ekspropriere de nødvendige Grunde og kan endog — dette sidste dog kun med Indenrigsministeriets Samtykke — erhverve Grunde med fremtidige mulige Opførelser for Øje. De kan endvidere, uden selv at bygge, leje Bygninger til Indretning af Arbejderboliger, og alt, hvad de saaledes har bygget eller lejet, bestyrer de paa eget Ansvar uden Kontrol af Staten.

Medens det indtil 1909 beroede paa Kommunerne selv, hvorvidt de vilde gøre Brug af Lovens Bestemmelser eller ej, er der ved den forannævnte Lov af 3. December 1909 i Virkeligheden blevet givet Indenrigsministeriet diskretionær Beføjelse til at paabyde en hvilken som helst By- og Landkommune at sørge for Indretning af kommunale Arbejderboliger. Det fastholdes ganske vist, at Initiativet skal udgaa fra vedkommende Kommune selv, men Forskriften herom er rent formel (det er nok, at 4 stedlige Familiefædre henvender sig derom til Ministeriet).